מידות הראיה

ן אָמרּנָה

(1

הָאֵמוּנָה הָאֵלוּהִית הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּלֵב יִשְׂרָאֵל, אֵין לָּהּ עֵרָךְּ וְלֹא דְּנְמָה וְלֹא מָשָׁל. וַאֵפִלּוּ הָאֶפִּיקוֹרְטוּת

הַיִּשְׂרְאֵלִית הִיא מְלֵאָה אֱמוּנָה וּקְדָשָׁה הַּרְבֵּה יוֹתֵר מָכָּל הָאֵמוּנוֹת שֶׁל כָּל הַגּוֹיִים כָּלָם. וְאַף עֵל פִּי שֶׁהִיא מְּכָּל הָאֵמוּנוֹת שֶׁל כָּל הַגּוֹיִים כָּלָם. וְאַף עֵל פִּי שֶׁהִיא מְּבַּשֵּאת דְּבָרִים שֶׁל קַלוּת רֹאשׁ וְשֶׁל כְּפִירָה, בְּתוֹכִיּוּת הַנְּשֶׁל צְמָלוֹן הַנְּשְׁמָה יִשׁ אוֹר אֱלֹהִים שֶׁל דְּבַקוּת וְשֶׁל צִּמְּאוֹן לֵאלֹהִים חַיִּים אֶל אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל עַד לִכְבִי מְסִירוּת נָפֶשׁ. מֹל הִקְרֵיו׳ (בראשית כז, כז), אַל תִּקְרֵי 'בְּגָדְיוֹ' (בראשית כז, כז), אַל תִּקְרֵי 'בְּגָדְיוֹ' (אָל בּראשית לז, א), כְּגוֹן יָקִים אִישׁ צְרוֹרוֹת אֶלָּא בּוֹּנְדִיוּ" (סנהדרין לז, א), כְּגוֹן יָקִים אִישׁ צְרוֹרוֹת

וְיוֹסֵי מְשׁוּתָא (על פי בראשית רבה, סה), שֶׁהֶּרְאוּ אֶת הַצְּפוּן בִּלְבָבָם בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ נִפְּלָאָה, וּמַה שֶׁהָיָה בַּפּוֹף הָיָה גַּם כֵּן בַּתְּחִלָּה, אֶלָּא שֶׁכִּפָּה אוֹתוֹ הַזְּהָמָא הַחִיצוֹנָה שֶׁבָּאָה מֵהַשְׁפָּעָתָם הַמְסֹאָבָה שֶׁל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּ אֶת ד׳ וּבִשְׁמוֹ לֹא קָרָאוּ, אֲשֶׁר אָכְלוּ אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נָוָהוּ הֵשַׁמּוּ (על פי ירמיהו י, כה). "לֹא כְּאֵלֶה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי יוֹצֵר הַכֹּל הוּא, וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ ד׳ צְבָאוֹת שְׁמוֹ" (שם י, טוֹ).

St 123210/12

ריש לקיש אמר מהכא (שיר השירים ו, ז) כפלח הרמון רקתך אפילו ריקנין שבך מלאין מצות כרמון ר' זירא אמר מהכא (בראשית כז, כז) וירח את ריח בגדיו אל תיקרי בגדיו אלא בוגדיו

Reish Lakish says that the source to rely on them not to transgress is from here: "Your temples [rakkatekh] are like a pomegranate split open" (Song of Songs 6:7), which teaches that even the empty people [reikanin] among you are as full of mitzvot as the pomegranate is full of seeds. Rabbi Zeira says that the source is from here: The verse states concerning the occasion when Isaac blessed Jacob: "And he smelled the smell of his garments, and blessed him, and said: See, the smell of my son is as the smell of a field that the Lord has blessed" (Genesis 27:27). Do not read "his garments [begadav]"; rather, read: His traitors [bogedav], meaning that even traitors and sinners among the Jewish people have qualities "as the smell of a field that the Lord has blessed."

3)

65 §22

BEREISHIS MIDRASH RABBAH TOLDOS

35²

אירורית — Another interpretation: He smelled the fragrance of "הְּנְדִית" and blessed him; this refers to people like Yosef MiShisa and Yakum Ish Tzroros. איסף מְשִׁיתָא, בְּשֶׁיתָה הַבְּיִם לְּהַר הַבִּיִּת — The story of Yosef MiShisa will now be presented: At the time that the enemies of Israel desired to enter the Temple Mount to loot and destroy the Temple, אִמְרוֹ יִבְּנֵס מִהָם וּבָהֶם תְּחָבָּה הַבָּיִם הַחַבָּה הַבָּיִם הַבָּיִם בּהָבָם בּיִבָּם בּיִבּם בּיִבּם בּיִבָּם בּיִבָּם בּיִבּם בּיבִּם בּיִבּם בּיִבּבּם בּיבִּם בּיִבּם בּיִבּם בּיבִּם בּיבִּם בּיבִּבּם בּיבִּם בּיבִּבּם בּיבִּם בּיבִּם בּיבִּבּים בּיבִּם בּיבִּם בּיבִּם בּיבִּם בּיבִּבּם בּיבִּם בּיבּים בּיבּבּם בּיבּים בּיבּבּם בּיבּבּם בּיבּים בּיבּים בּיבּבּם בּיבּם בּיבּים בּיבּים בּיבּבּם בּיבּים בּיבּבּם בּיבּבּים בּיבּבּם בּיבּם בּיבּבּם בּיבּבּים בּיבִּבּם בּיבִּם בּיבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּבּם בּיבּבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּיבּים בּיבּים בּ

them (i.e., a Jew)^[333] enter and through one of them let the Temple's desecration begin."^[334] ינה: עול ועוה דְאָהְ מָפּיִּק — They said to [Yosef], [336] "Go up to the Temple, and whatever you take out is yours to keep."^[336] — He entered the Temple and took out the golden Menorah. אַמְרֵי לְּהַשְׁתְּמֵשׁ בְּּוֹי — They said to him, "It is not the way of a commoner to use this vessel. [337]

אָלא עול זְמַן הָנְיָנוֹת וּמֵה דְאַהְ מַפִּיק דִּידְרְּ—Rather, go up a second time and whatever you take out is yours to keep." ולא קיבל עלִיין But he did not accept it upon himself.[338] אָרִים בּנְחָס: נָתְנוּ לוֹ מֶכֶס גי שָׁנִים וְלֹא קִיבֵּל עָלְיוּ — R' Pinchas said: They offered to give him the right to collect taxes for three years if he would go back in [339] but he did not accept it upon himself. אָמַר: לא דַּיִי שֶהַכְעַסְתִּי לֵאלֹהַי פַּעָם אַחָת אָלָא שֶאַבְעִיסָנוּ פַּעָם שְׁנִיָּה — He said, "Is it not enough for me that I angered my God once?! Shall I rather anger Him a second time?!" מה עשו לו, נתנו אותו בַּחַמור שֶׁל חַרָשִׁים וְהָיוּ מְנַסְּרִים בּוֹ What did they do to him for his refusal? They placed him on a carpenter's bench and they were sawing his body. הַיָּה מְצַנֵּוּחַ וְאוֹמֵר: וַוִי אוֹי אוֹי שֶׁהְכַעֲסְתִּי He was crying out and saying, "Woe! Oh! Oh! That I ungered my Creator!"[341] (A)

The story of Yakum Ish Tzroros:

יוְנְקִּוּם אִישׁ צְרוֹרוֹת הָיָה בֶּן אֲחוֹתוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹטֵי בֶּן יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵירִה And Yakum Ish Tzroros was the son of the sister of R' Yose ben Yoezer Ish Tzereidah. נְהְוָה רְבֵיב טּוֹסְיָא בְּשַׁבְּתָא, אֲזֵל קוֹמֵי שְׁרִיתָא

Once he was riding a horse on the Sabbath, and a beam to be used to hang his uncle, R' Yose ben Yoezer, was

passed before him.[342] אָמֶר לו: חַמֵּי פוּסָאִי וּאַרְבָּבִי מֶרִי וַחֲמֵי סוסף דְאַרְכְבֵךְ מְרָךְ [Yakum] said to [R' Yose], "See my horse that my master has given me to ride and see your horse' [346] that your Master has given you to ride!"[344] רצונו (חומר לעושי רצונו — [R' Yose] said to [Yakum], "If such pleasantness and serenity (as you enjoy) is granted by God to those who anger Him, [345] how much more so will it be granted to those who fulfill His will!" אָמָר לוּ: עשָה אָרָם רצונוּ יותר ממך — [Yakum] said to [R' Yose], "Did any man fulfill His will more than you?!"(346) אָמֵר לוֹ: וְאָם בֶּךְ לְעוֹשֵוֹי רְצוֹנוֹ כֵּל וְחוֹמֵר למבעיסיו — [R' Yose] said to [Yakum], "And if such hardship (as I am to be exposed to) is meted out to those who fulfill His will, [347] how much more so will it be meted out to those who anger Him!"[348] נכנס בּוֹ הַרְבַר כָּאַרָס שֵׁל עַכְנָא — The words of R' Yose penetrated [Yakum] like the burning venom of a snake. [349] קלד וקנים בעצמו אַרבע מיתות בית דין סקילה שריפה הרג וחגק — So he went and performed on himself the four methods of execution administered by Rabbinical court: stoning, burning, beheading, and strangulation.[350] מָה עַשַּׂה הַבִּיא קוֹרָה נְעַצָּה בָּאַרֵץ יְקשֵׁר בָּה נִימָא — What did he do to accomplish this? He brought

VI DS 11,77 230

אָריך לִידע נָאֲמָנָה, כִּי אַף מִי שֶׁדַּעְתּוֹ קַצָּרָה בִּיִדיעַת ה', וְאֵין לוֹ לֵב לְהָבִין בִּגְדוּלַת אַין־סוֹף בָּרוּדְ־הוּא

לָבֶד מְמֶנָה דְחִילוּ וּרְחִימוּ אֲפִילוּ בְּמוֹחוֹ וּתְבוּנָתוֹ לְבַד

to produce, through meditation, a fear and love even in his mind and understanding alone—how much more so is he unable to produce a vibrant, fervent love and fear:

אַר־על־פּי־כֵּז, קָרוֹב אַלָיו הַדָּבָר מָאִד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׁוֹת כָּל מָצְוֹת הַתּוֹרָה וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כּוּלָן,

בָּפִיו וּבַלְבָבוֹ מַמָּשׁ, מֵעוּמְקָא דְלְבָּא, בָּאֱמֶת לַאֲמִיתּוֹ, בַּדְחִילוּ וּרְחִימוּ,

שָׁהִיא "אַהָּכָה מְסוּמָּרָת" שֶׁבְּלֵב כְּלָלוּת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא יְרוּשָׁה לָנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ.

5:4 Our forefather Avraham was tested with ten trials. Why does this mishnah refer to Avraham as our forefather whereas the previous mishnah did not use this title? "A righteous man goes with perfection, fortunate are his children after him" (Mishlei 20:7). The righteous man will make an intensive effort to perfect a character trait. Once he succeeds, he bequeaths this trait to his children. For them it is a latent talent which needs but minor effort to blossom. The purpose of Avraham's ten trials was to pave the road for

Even the simplest, unlearned Jew is willing to sacrifice his life al kiddush Hashem to sanctify Hashem. We inherited this talent from Avraham, who himself was thrown into a fire as a consequence of his faith. Our willingness to abandon family and friends and move to the Holy Land is derived from לך לך, Avraham's trial of leaving home and moving to the Holy Land.

ליקוטי מוהר"ן, תנינא מ״ח:ב׳

ָּרָל: שָׁהָאָדָם צָרִיךְּ לַעֲבֹר עַל גָּשֶׁ**ר צֵר מְאֹד** מְאֹד, וְהַכְּלֶל וְהָעָקֶר – שֶׁלֹא יִתְפַּחֵד כְּלַל:

Likutei Moharan, Part II 48:2

ליקוטי הלכות, יורה דעה, הלכות גילוח ג׳:ט׳:א׳

הָעִקֵּר בַּעֲבוֹדַת ה' שֶׁלֹּא יִתְפַּחֵד הָאָדָם כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁאָמֵר רַבֵּנוּ, זְכְרוֹנוֹ לְבָרָכָה, שֶׁבַּעוֹלָם הַזֶּה הָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹר עַל **גָּשֶׁר צַר מְאֹד**, וְהָעִקְּר הוּא שֶׁלֹּא יִתְפַּחֵד הָאָדָם כְּלָל, וְעִקֵּר הַהָּתְחַזְּקוּת לַעֲבֹר עַל הַגָּשֶׁר צַר בְּשָׁלוֹם בְּלִי פַּחַד הוּא הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה כַּנַ"ל.

Children Are Naturally Idealistic

his children's Divine service.14

The purity of a child contains within it universal purity. The desire for a life of natural purity pulsates within a child without any dirt or contamination. The holy expression of a pure child includes within it the most powerful and clear spark of the idealism of life. And through this holy expression, it is able to bring the life of the world to its actualization. Therefore, "the world is sustained on the breath of children" (*Shabbat* 119b). (SK 6:284)

The thoughts of faith, the illuminating awareness of Divine greatness, the relationship to God, the certainty of God, the depth of purity and honesty; these are all qualities of a child....

(2

7)

1)

(SK 2:258)

חיי שבה

בג א וַיַּחְיוּ שָׁרָה מַאָה שָׁנָה וְעָשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיִּי שָּׂרָה: ב וַתַּסָת שָּׂרָה בְּקַרְיַת אַרְבַּע שִׁנִים שְׁנֵי חַיִּי שָּׂרָה: ב וַתַּסָת שָּׂרָה בְּקַרְיַת אַרְבַּע

The idealism of youth quite often shines through the eyes of the graybeard. In fact, great people are sometimes great children. They are rich and multitalented because of their age; they are beautiful because of their honesty and sincerity. Sarah was concurrently seven, twenty, and a hundred years old. She was simultaneously very old and very young, representing the aged, the adult, and the child.

#

שבת דף כא 65

פרק שני

במה מדליקין

עין איה

2

יב. וכשגברו כית חשמנאי ונצחום, כדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כה"ג, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, ונעשה בו גם והדליקו ממנו שבעת ימים. טומאת השמנים, השחתת המדות והדיעות, שבאה למחנה ישראל מסבת התגברות היונים ושלטונם, היא

הצרה היותר איומה הנוגעת עד נפש האומה. זאת היא אמנם ממפלאות תמים דעים, שאם הדיעות המסתעפות מן עומק יסוד התורה, אחדות השם יתברך ואמונתו, נפגמו מתגרת עול יונית, הנה כשם שהכהן הכללי שבעם ד' הוכן להורות חוקי ד' ומשפטיו, להראות בפועל תוכן של חיים קדושים וטהורים למען היות למופת לעם כולו, כן יש בכל אדם מישראל צד כהונה, מפני שבכללם המה ממלכת כהנים וגוי קדוש. התשוקה הפנימית, לקדושת החיים ולדעת התורה וללכת בדרכיה, היא גנוזה בעומק הלב הישראלי.

שמונה קבצים א:שנא

אנו צריכים תמיד להתחיל מראש, מראשית המחשבות של הילדות, לבררם ולזככם, ולהוציא את הטוב והאור שבהם בטוהר ואומץ. אין לנו לזלזל במחשבות הפשוטות, הן הן עומדות לנו להאיר את דרכנו יותר

מכל המחשבות שאנו מדמים שהן רמות ונשגבות.

We must constantly start from our beginning,
from the earliest thoughts of our childhood,
clarifying them and refining them;
and extracting, with purity and courage,
the goodness and the light that is within them.
We must not belittle simple thoughts:
actually these very thoughts stand ready to illuminate our paths
more than all those thoughts that we imagine to be lofty and exalted.